

Ledningsgrave – Hvilke krav kan der stilles.

I forbindelse med den nye vejlov, er der indført flere krav i forbindelse med ledningsarbejder, men hvad betyder dette.

Af Caroline Hejlesen, Vejdirektoratet, chha@vd.dk

Baggrund

Ledningspakken har altid bestået af to typer dokumenter – jura og teknik. De juridiske dokumenter beskriver, hvordan vejmyndighed og ledningsejer skal agere i forhold til hinanden. De tekniske dokumenter beskriver, hvordan der rent teknisk lukkes op og ikke mindst, hvordan der retableres igen.

Siden midten af 1990'erne er ledningspakkens forskellige dokumenter blevet opdateret løbende, således er dokumenterne i den nuværende ledningspakke alle reviderede inden for de seneste 7 år. Dog er "Standardvilkår for ledningsarbejder i og over veje" under revision, som følge af den nye vejlov og kommende nye bekendtgørelse. Når bekendtgørelserne er på plads vil "Standardvilkår for ledningsarbejder i og over veje" blive færdiggjort.

Ofte stillede spørgsmål

Som underviser i kurset "Udførelse af ledningsanlæg i veje" får jeg en del spørgsmål på hvert kursus. Disse spørgsmål giver altid anledning til en mindre diskussion, da der ofte er en tendens til at hver kursist ser problemstillingen fra egen side. Så med vejmyndigheder, ledningsejere og entreprenører rundt om bordet, er der jo altid tre forskellige synspunkter.

Reglerne er udarbejdet ud fra hvad der er økonomisk optimalt for samfundet. For at samfundet kan fungere, er der behov for at kunne køre på vejene, så vi har en mulighed for at komme fra A til B, men samtidig er der også behov for forskellige forsyninger, såsom vand, varme, el osv. Der er ingen tvivl om, at vi – som samfund – har behov for begge typer infrastruktur. Reglerne i ledningspakken er valgt, så vi som forbrugere og skatteydere ikke ender med en regning, der er større end nødvendigt. Stiller vejmyndigheden unødvendigt store krav til ledningsejeren, så kommer vi – som forbrugere – til at betale gennem vores forsyning. Omvendt, leverer ledningsejeren ikke en ordentlig retablering til vejmyndigheden, så ender det med en større omkostning til vedligeholdelse af vejene og vi kommer – som skatteydere – til at betale via skatten.

Nogle af de altid stillede spørgsmål er:

Hvem har ansvar for udførelsen af det enkelte ledningsarbejde?

Ansvar for udførelsen, afmærkningen og retableringen af ledningsarbejdet er altid ledningsejerens. Selv om entreprenøren har søgt om gravetilladelse, så er ansvaret altid ledningsejerens, da entreprenøren kun søger på vegne af en ledningsejer. Der er derfor en god idé altid at sende gravetilladelsen til ledningsejeren og entreprenøren.

Kan der kræves retableret efter metode 4?

Nej, der kan generelt ikke kræves retableret efter metode 4. Metode 4 kan anvendes på stærkt trafikerede veje med tung trafikbelastning f.eks. mere end 150 lastbiler pr. døgn. Veje med nyt slidlag med en typisk alder på mindre end f.eks. 5 år. Eller i kolde perioder, hvor asfaltslidlagsmaterialer kan være vanskelige at skaffe og udlægge forskriftsmæssigt.

Altså kan der kun kræves en retablering efter metode 4 i vejarealer, hvor der er en saglig begrundelse for det og derved ikke i fortove og cykelstier. Generelt skal der altid være en saglig begrundelse, et vilkår bag et krav, da det ellers vil blive betragtet som en regel, hvilket ikke er lovligt.

Hvor lang tid skal man forvente, det tager at behandle en graveansøgning?

Der kan ikke sættes en bestemt tid for behandlingen af en graveansøgning. Behandlingstiden er afhængig af flere ting, bl.a.: Hvor stort og kompliceret er gravearbejdet, skal der graves i en privat fællesvej, og er der behov for hastighedsnedsættelse eller omlægning af trafikken?

Er det et stort og kompliceret gravearbejde der skal udføres, kan vejmyndigheden have behov for at se eller få forelagt projektet for ledningsarbejdet, så man har sikkerhed for, at der er styr på retableringen, trafikafviklingen osv.

Skal der graves i private fællesveje, har vejmyndigheden pligt til at partshøre med de berørte vejere/lodsejere inden gravetilladelsen gives, hvilket betyder, at behandlingstiden ofte vil være længere. Er der behov for hastighedsnedsættelse eller omlægning af trafikken, skal vejmyndigheden indhente tilladelse hos politiet inden gravetilladelsen gives, hvilket igen kan betyde en forlænget ansøgningsperiode.

Hvornår skal et ledningsarbejde færdigmeldes?

Et ledningsarbejde skal færdigmeldes senest 5 arbejdsdage efter arbejdets afslutning. Ved retablering efter metode 4 vil en færdigmelding først kunne finde sted, når der afsluttes med slidlag. Nogle vejmyndigheder kræver to færdigmeldinger ved anvendelse af metode 4. En midlertidig færdigmelding når ledningsgraven er lukket med asfaltbærelag til top, og en endelig færdigmelding, når der er afsluttet med slidlag.

Hvorfor er perioden for fejl og mangler kun 2 år?

Perioden for fejl og mangler er sat til 2 år, da evt. sætninger vil finde sted inden for denne periode. Som tommelfingerregel kan man regne med at mellem 30% og 50% af sætningerne finder sted inden for det første halve år, ca. 75% inden for det første år og ca. 90% inden for 2 år – så er der ikke sætninger inden for 2 år, kommer de heller ikke. Får man sætninger, så er det en ommer helt ned til ledningen. Man kan ikke redde en sætning ved at lave en opretning i asfaltlagene, da sætningerne vil bevirke, at de ubundne lag bliver ved med at bevæge sig med årstiden, og så vil man få revner i samlingerne.

Skal vi opnå bedre retableringer, er det vigtigt, at vi som sektor løfter i flok og får spredt viden om, hvordan man retablerer korrekt. Når der retableres efter et ledningsarbejde, er det vigtigt, det gøres korrekt den første gang, således at omkostningerne for samfundet bliver mindst mulige. Det koster typisk ikke mere at lave en rigtig retablering end en forkert retablering.